

Tıbb

Doğum Kontrolü ve Nüfus Plânlama

Dr. Asaf ATASEVEN

Dr. Gülsen ATASEVEN

Bü gün doğum kontrolü ve nüfus plânlama, üzerinde en çok tartışılan konulardan birisi olmuştur. Kanun bunu «Nüfus plânlaması, fertlerin istedikleri sayı ve zamanda çocuk sahibi olmalarıdır» şeklinde tarif eder. Tatbikattaki neticelerini bir hükme bağlamak için belki erkendir diyebiliriz. Fakat daha evvel bunu tatbik etmiş memleketlerin düştüğü durum nazar-ı itibare alırsa Türkiye de bundan hiçbir fayda sağlayamayacaktır.

Doğum kontrolü ve nüfus plânlama yeni bir şey değildir, eski bir fikrin yeni ismidir. İngiliz iktisatçısı Malthus'dan mülhem olarak her yıl belirli bir nisbette artan dünya nüfusuna gıda kaynaklarının yetmeyeceği fikrinden neş'et etmektedir. Bunun için çocuk düşürmeye müsaade, evlenmeyi men, doğumlara mani olmak gibi tedbirler teklif edilmişti (1). Halbuki mesele Malthus'un zannettiği gibi doğumların çok olup istihsalin azlığından değil, çalışma ve istihsalin gayri muntazam bir surette taksim edilmesinden olmaktadır. Ve gene müşahede edilmiştir ki, kafa ve bedén gücünü beraber kullanmasını bilen milletlerde artan nüfus ile birlikte gıda kaynakları da buna paralel olacak şekilde çoğalmaktadır. Almanya, İngiltere, İrlanda, Hollanda buna misal gösterilebilir. 1880 yılında Almanyanın nüfusu 45 milyonu ve bir geçim darlığı bahis mevzuu idi, binlerce Alman ulus memleketlere göç etmek zorunda kalıyordu. Bu tarihten 34 sene sonra nüfus 68 milyon olunca daha çok geçim darlığına düşecekken geçim kaynaklarındaki artış nüfus çoğalmasına kıyasla birkaç yüz mislini bulmuş ve bugün Almanya doyurulmak istenen ağızların çokluğundan değil, çalışabilecek nüfus azlığından şikâyet etmekte, her yıl binlerce yabancı işçi celbetmek zorunda kalmaktadır. Şayet insan nesli Malthus'un nazari hesaplarına göre çoğalsaydı; bugün dünya üzerinde ayak basacak yer bulunmazdı. Halbuki artan dünya nüfusuna paralel olarak geçim kaynakları bâriz bir artma göstermiştir, bataklıklar kurutulmuş, çöller sulanmış, denizler karıştırılmış, insan zekâsı yeni usuller ve imkânlar bulmak için neler yapmıştır (2).

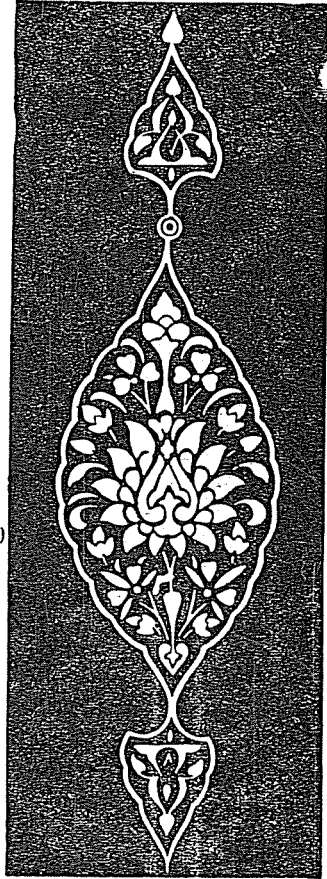
Nüfus plânlaması dünya iktisadiyatına hâkim milletlerin geri kalmış ülkelere tatbik etmek istedikleri bir siyasettir. Bu milletleri beslemek gibi bir külfetten kaçmak, bunların gelişip dünya siyasetinde söz sahibi olmamaları için bir oyundur; devlerin devliğine devam etmeleri için imkânlar hazırlamaktır. Aksine doğum kontrolü yapan milletler istikbalde nüfus azalması problemi ile karşı karşıya kalacaklardır (3).

Meselenin sosyal cephesi ise bir felâket arzeder. Fuhuş ve zinanın artmasına sebep olacak, zaten evliliğin mükellefiyet ve maddî yükünden kaçanlar evlenemeyecekler, arzularını hal için çok müsait şartlar bulabileceklerdir. Eskiden bu kimseleri az çok zapteden «piç çocuk» korkusu idi. Bu da ortadan kalkacaktır (4).

Her ilmi nazariyenin üstünde ve dünyanın nâzımı durumunda olan İslâmın noktâî nazarı da bunun cemiyete teşmiline aykırıdır. Kur'an-ı Kerimde Allahın rızka kefil, fakat insanların bunu aramakla vazifeli oldukları bildirilmekte, âdeta artan nüfus karşısında endişenin yersiz olduğuna işaret edilmektedir (5).

Meselenin tıbbî cihetine gelince, doğum kontrolü fert için bir problem olabilir; normal bir evlilik müddetince hiçbir tedbire başvurmayan bir ailenin 15 - 20 çocuğu olması imkân dahilindedir ve pratikte çok doğum yapmış kadınlarda düşük adedini de yüksek bulmak mümkündür. Bunların muayyen bir çocuk sayısından sonra tedbir için muhtelif çareler aradıkları bir vâkadır. Bu gibilerin sosyal sebeplerle ve gebeliğin anne hayatını tehlikeye sokabileceği veya annenin mevcut hastalığını ağırlaştırabileceği v.s. hallerde doktor kontrolü altında tıbbî müşavere ve tıbbî lüzum üzerine doğum kontrolüne taraftar olunabilir. Bunun bütün cemiyete teşmilî birçok hatâlar arzeder. Rahatlık ve vücut ölçülerini düşünen kimseler çocuk yapmama ile nüfusun azalmasına, evlenmemiş ve dul kadınlar da nüfus azalması ile birlikte fuhuşu teşvik ve nesillerin tereddisine sebep olacak zührevî hastalıkları arttıracaktır.

Doğum kontrolünde kullanılan metotlara bir göz atacak olursak, erkeklerde azil (coitus interruptus - geri çekilme), prezervatif, ilaçlarla meni husulüne manî olmak, meni kanallarını bağlamak; kadınlarda hazneye konan merhem, fitil ve kapaklar, temastan sonra yıkanma, gün kollaama, düşük teşebbüsleri ve kürtaj, ağızdan alınan haplar, rahim içine konan araçlar vardır.

Bu metodların hiçbiri yüzde yüz zararsız ve emin değildir; ancak erkeklerde meni kanallarını bağlamak kati bir çare olabilirse de, fert için artık bir daha çocuk yapma imkânı kaybolmaktadır. Kadınlarda son senelerde revaçta olan haplar kanama, kullandıma, damar tıkanması (tromflebitis), cinsî soğukluk veya seksüel arzu artması, kanser gibi zararlar bırakmaktadır. Bu arzuların hangi bün-

yede çıkabileceği bilinmemektedir. Rahim içine konan araçlar ise bilinmeyen bir tesir icra etmektedir. Son görüşlere nazaran aşılınmış yumurtanın rahime oturmasına manî olmak suretiyle erken bir düşüğe sebep olduğu tahmin edilmektedir. Bunun prensip itibariyle iki üç aylık bir düşük yapmaktan farkı olmasa gerek.

Bunlar rahimde kanama, iltihap ve sancı gibi şikâyetleri mucip olmakta ve hattâ bu araçların mevcudiyetine rağmen gebelik husule gelmektedir.

Düşük teşebbüsünü, halkımız muhtelif iptidai usullerle (sabun, ebegümeci, çiris, tıg, tavuk tüyü v.s.) bazı ilaçlar (kinin, apyol, östrojen hormon zerkleri ve kürtaj şeklinde yapmaktadır. Bilmek lâzımdır ki, çocuk anne hayatını tehlikeye sokmadan düşmez. Düşüğe teşebbüs eden kadın ölebilir, uzunca bir müddet hastalanabilir ve tedaviye rağmen sakat kalabilir.

O halde tekrar etmek icap ederse doğum kontrolünün bütün topluluğa teşmilî nüfus artışı, iktisadî, ahlâkî ve tıbbî birçok mahzurlar arzelmektedir. Bununla beraber özel hallerde doktor kontrolünde olmak üzere bazı şahıslara tatbiki uygun görülebilir.

- (1) İnsan neslini tekamül ettirmek, nevî-beşeri güzelleştirmek isteyen eugenist'ler de aynı fikirde idiler. (Galton - 1915)
- (2) İslâm nazarında doğum kontrolü - Ebulâl el Meydudî - Sebîl yayınları, 1967 - İstanbul.
- (3) Fransa 10. yüzyılda bunu tatbik etmiş, ölüm doğumlardan fazla olmuş ve son harplerde bu plan yüzünden mağlup ve perişan olmuştu.
- (4) Aynı eser.
- (5) Orada hem sizin için, hem rızıklarını temin edemeyeceğiniz kimseler için birçok geçim (sebepleri) yarattık. Hiç bir şey hariç olmamak üzere hepsinin hazineleri bizim nezdimizdedir. Biz onları malûm bir miktar dışında indirmeyiz. Yerde yürüyen hiç bir canlı hariç olmamak üzere rızıkları Allahın üstüindedir. Onların duracak yerlerini de emanet edilen yerlerini de bilir. (Bunları) hepsi (ve bütün halleri) O apaçık kitaptaadır. (Ankebut suresi, 20-21)